

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı
Tarih: **23 Şubat 2026**

Sayı: **17249**

41337

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Dışişleri Bakanı Sn. Hakan FİDAN** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

HelpAge International ve Uluslararası Af Örgütü'nün ortak araştırmasına göre; İsrail'in Gazze Şeridi'ne yönelik sürdürdüğü insani yardım ve temel ilaç ablukası, insani yardım kuruluşlarına getirilen yasaklar ve erişim engelleri nedeniyle özellikle yaşlı nüfus açısından ağır bir fiziksel ve ruhsal sağlık krizi ortaya çıkmıştır.

Söz konusu araştırmada, yaşlı bireylerin;

- Gıda kıtlığı nedeniyle öğün atladıkları,
- Diğer aile üyelerinin hayatta kalabilmesi için kendi beslenmelerinden feragat ettikleri,
- İlaçlara erişememeleri nedeniyle kronik hastalıklarını tedavi edemedikleri,
- Defalarca yerinden edilme sonucu barınma, sağlık hizmeti ve insani yardıma erişimlerinin sistematik biçimde engellendiği,
- Ruhsal travma, psikolojik çöküntü ve sosyal yıkım yaşadıkları tespit edilmiştir.

Bu durum, Dördüncü Cenevre Sözleşmesi, Uluslararası İnsancıl Hukuk, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi, Yaşlı Hakları Evrensel İlkeleri ve sağlık hakkı kapsamında açık bir biçimde; toplu cezalandırma, insani yardıma erişimin engellenmesi, sivillerin yaşam koşullarının kasten yok edici biçimde düzenlenmesi, sağlık hakkının ihlali, onur kırıcı ve insanlık dışı muamele, zorla yerinden etme ve ayrımcılık yasağının ihlali anlamına gelmektedir. Gazze'de yaşlı nüfusun maruz kaldığı bu durum, artık sadece bir insani kriz değil, doğrudan sistematik insan hakları ihlali ve uluslararası hukuk suçu niteliği taşımaktadır.

Bu Bağlamda:

1. HelpAge International ve Uluslararası Af Örgütü'nün Gazze'de yaşlılara yönelik sağlık krizine ilişkin yayımladığı bu araştırma, Bakanlığınız tarafından resmi olarak incelenmiş midir?
2. İsrail'in Gazze'ye yönelik sürdürdüğü yardım, ilaç ve sağlık malzemesi ablukası, Bakanlığınız tarafından uluslararası insancıl hukuk ihlali olarak değerlendirilmekte midir?

3. Yaşlıların beslenme, barınma, ilaç ve sağlık hizmetlerine erişiminin sistematik biçimde engellenmesi, Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından; sağlık hakkı ihlali, yaşam hakkı ihlali, insanlık dışı ve onur kırıcı muamele ve toplu cezalandırma kapsamında değerlendirilmekte midir?
4. İsrail'in insani yardım kuruluşlarına getirdiği yasaklar ve erişim engelleri hakkında Türkiye'nin; Birleşmiş Milletler, Uluslararası Ceza Mahkemesi ve Uluslararası Adalet Divanı nezdinde herhangi bir resmî girişimi olmuş mudur?
5. Gazze'de yaşlıların sağlık hizmetlerine erişiminin engellenmesinin, sivillerin yaşam koşullarının kasten yok edici şekilde düzenlenmesi kapsamında değerlendirilerek, uluslararası suç olarak tanınması için Türkiye hangi diplomatik girişimleri yapmaktadır?
6. İsrail'in uyguladığı ablukanın yaşlılar üzerindeki etkileri konusunda Türkiye'nin hazırladığı herhangi bir resmî insan hakları raporu bulunmakta mıdır?
7. Gazze'de yaşlılara yönelik insani yardım, sağlık hizmeti ve psikososyal destek mekanizmalarının oluşturulması için Türkiye'nin; ikili düzeyde, çok taraflı platformlarda ve BM sisteminde yürüttüğü somut çalışmalar nelerdir?
8. İsrail'in Gazze'deki sivil nüfusun özellikle kırılgan gruplarına (yaşlılar, çocuklar, hastalar, engelliler) yönelik politikalarının "korunan sivil nüfusa karşı sistematik ihlal" niteliği taşıdığı yönünde Bakanlığınızın bir hukuki değerlendirmesi var mıdır?